

Hvor mange ungdommer/elever har politikerne samvittighet til å ofre på «økonomiens alter»?

Aller først, gratulerer til Garnes vgs med fylkesutvalgets avgjørelse om opprettholdelse av skolen.

3/12-15 i fylkesutvalgets møte forklarer fylkesvaraordfører, Pål Kårbø, at politikerne nå vil ta hensyn til hva som er best for elevene. Det medfører at de vil legge ned Fana Gymnas. Hvilke elever er dette forslaget best for, og hva mener fylkespolitikerne egentlig er best for elevene? Samtidig skal det opprettes to studiespesialiserende paralleller på Årstad vgs, ifølge «Dimensjonering av studiespesialisering (ST) i Bergen». Dette mener man er viktig bla for å motvirke frafallet ved skolen. Jeg vil på grunnlag av dette etterspørre den funderte avgjørelsen og de positive resultatene man kan vise til ved å presse sammen svært mange elever på relativt små områder, kontra det å la elevene gå på en passelig stor skole i nærmiljøet der de ansatte har muligheter til å se og følge opp hver enkelt.

Etter å ha snakket med flere helsesøstre som arbeider ved de videregående skolene i fylket, samt andre som jobber mot ungdom i videregående skole, er konklusjonen klar. Problemmengden øker kraftig med de store skolene, og majoriteten av elevene har det sosialt og trivselsmessig bedre ved de mindre skolene. Forskning viser også at læringsmiljøet er bedre ved mindre skoler. Det er heller ikke tilrådelig å trekke elevene, som er en sårbar aldersgruppe, mot bykjernen.

Drop-out i videregående skole er i dag et stort og alvorlig problem. I dag viser statistikk at av dem som starter på videregående utdanning, har bare 70% fullført etter 5 år. Flertallet som avbryter utdanning er gutter, og 3 av 4 som bryter kommer fra yrkesfag. ¾ av guttene går på studieretninger med mer enn 90% mannsdominans. Kvinnedominerende/kjønnsnøytrale og studiespesialiserende linjer har lavt/moderat frafall. Elevenes valg kan man ikke gjøre noe med, da valgene beror på interesse. Men man kan hjelpe til underveis. Mange på yrkesfag slutter mellom 2. og 3. året; det året de venter på læreplass. På grunn av stor mangel på læreplasser, ender mange yrkesfagelever opp med studiekompetanse. Guttefrafallet ville trolig sunket dersom alle kunne tilbys læreplass. Noen elever slutter allerede i 1. klasse. Det beror ofte på dårlige karakterer fra grunnskolen, på at elevene er skoletrøtte, eller på forventingsbrist – særlig på yrkesfag – mange elever har feil forestilling om hva faget/yrket innebærer.

Jobb NR. 1 i fylkeskommunen, og også i kommunen, bør være å hindre frafallet i den videregående skolen; som starter allerede i grunnskolen. Derfor er samarbeid mellom de to skoleslagene svært viktig. Når det gjelder overgangen fra 10. klasse til videregående skole, er ofte jenters og gutters væremåte i forhold til den nye skolen ganske forskjellig. Dette er noe man bør jobbe aktivt med, for også på videregående er det viktig med tidlig innsats, dersom det trengs.

Grunner til frafall:

- Manglende grunnleggende ferdigheter fra grunnskolen, mange elever «dropper mentalt ut» allerede her.
- Begrensninger i rådgivning.
- Manglende individuell oppfølging.

- Vanskeligheter med å få læreplass i yrkesfaglige utdanningsprogram.

Hva kan gjøres for å hindre frafall:

- Bedre overgangen mellom ungdomsskoletrinnet og videregående. Det må medføre forbedring av kunnskaper om elever fra ungdomsskolen. På den måten kan man øke individuell tilpasning og forsterke oppfølging av elever som potensielt står i fare for å falle ut av skolen.
- Motivere faglig svake og umotiverte elever.
- Utnytte ordningen for grunnkompetanse.
- Profesjonalisere rådgivningstjenesten.
- Sist, men ikke minst, bedre tilgangen på læreplasser.

Viktig å merke seg

- Motivasjon, gjennomføringsgrad og kompetanseoppnåelse er mye bedre hos elever som får oppfylt sine førsteønsker når det gjelder valg av skole.
- I all forskning og dokumentasjon er det opplest og vedtatt at videregående opplæring bør tilbys i ungdommenes nærmiljø.
- Det som skjer i klasserommet er svært viktig; gode relasjoner og trivsel forebygger frafall.
- Den største og betydeligste utfordringen i gigantskolene ligger i å lage en skolehverdag der alle blir sett og hørt.

Det er en stigende tendens med hensyn til større psykiske problemer blant elevene i den videregående skolen. Skolepsykolog Ørjan Røthe ved Amalie Skram vgs er på skolen 3 dager i uken. Der tar han i mot 4-5 elever per dag; halvparten av plagene er skolerelaterte.

Etter å ha lest dette: hvem av dere fylkespolitikere kan, med hånden på hjertet, og med god samvittighet, si og mene at ved å legge ned Fana Gymnas og å opprette to studiespesialiserende paralleller på Årstad vgs, vil man forhindre frafall på sistnevnte skole? Har man i tillegg gjort det som er best for elevene?

Etter møtet i opplæringsutvalget 10/11-15 ble opplæringsdirektøren spurt om hva Fana Gymnas skulle brukes til. Etter litt press fra elevene fortalte han at skolen skulle leies ut til Bergen Kommune; til hva, fikk elevene ikke vite. Dagen etter tok jeg kontakt med eiendomsavdelingen i Bergen kommune og fikk vite det man hadde tenkt (dog ikke bestemt) var at skolen skulle leies ut til Paradis Skole.

Da Fana Gymnas var oppe til politisk behandling i 2013, var oppgradering til dagens standard estimert til 75 millioner kroner, noe som i dag er oppjustert til 220 millioner kroner. I ettertid går fylkesdirektøren ut med at skolen må rives og bygges opp igjen for 400-450 millioner kroner for å kunne brukes. Skolen skal heller ikke selges, for den kan være god å ha om noen år!

Kjære politikere – hvilket spill er det dere driver med?

Det økonomiske utføret fylkeskommunen har kommet i er selvforskyldt. Hvor var sparekniven da Nordahl Grieg vgs og Amalie Skram vgs ble bygget – og hvor var den da Årstad vgs ble bestemt rehabilitert? Nå skal sparekniven imidlertid brukes på den mest kostnadseffektive skolen i fylket med en besparelse på ca. 7 millioner per år. Nå håper jeg dere, som ansvarlige politikere, slutter å skyldes på hverandre, er bevisste dere moralske ansvar, tenker gjennom deres brutte valgløfter, og tar en avgjørelse som er til alle elevenes beste, og ikke bare er en kortsiktig økonomisk redningsaksjon.

Mvh

Kristin Oma

Lærer og firebarnsmor